

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ № 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: kmet@satovcha.bg

21 - 27 септември 2026г., година (XXII), 37 / 1072

ОБЩИНСКИ НОВИНИ

ПЪРВИ УЧЕБЕН ДЕН

На 15 септември, във всички учебни заведения на територията на община Сатовча се проведе тържествен чествания посветени на първия учебен ден и посрещането на първокласниците в училище. Ученици, учители и родители тържествено приветстваха новата 2026/2027 учебна година, чрез активното си участие в тържествените програми и организирани мероприятия в училищните дворове.

Всяко едно от училищата в общината издигна националния флаг и посрещна своето училищно знаме. Ръководени от своите учители, първокласниците направиха първото си представяне в училищния двор и впечатлиха с добрата си подготовка всички присъстващи, след което с много вълнение преминаха ритуално през символичната шестица, преди да се запознаят с класната стая и новите правила в училище.

Кметът на общината д-р Арбен Мименов традиционно изпрати до всяко учебно заведение поздравителен адрес по повод празничния първи учебен ден с пожелание за успешна и ползотворна учебна година.

Освен това, на всички първокласници от общината подари по един комплект седмични програми, химикал и една опознавателна карта на България със специално послание за всеки първокласник.

Обучението и възпитанието на децата и учениците в детските градини и училищата

на община Сатовча винаги е била приоритетна задача на общинското ръководство, а също така и утвърждаването на учебните и детски заведения като ефективни образователни структури, осигуряващи пълноценни условия за провеждане на качествен учебно-възпитателен процес.

На територията на общината ще продължат да функционират 13-те учебни заведения в общината, от които 3 начални училища в селата: Осина, Жижево и Фъргово, 5 основни в селата: Крибул, Долен, Ваклиново, Туховица и Годешево, 1 обединено училище в село Плетена и 4 средни училища в селата: Сатовча, Кочан, Вълкосел и Слащен.

В тях ще се обучават 1172 ученика, които ще бъдат организирани в 82 паралелки от I до XII клас. За първи път училищния праг преминаха 91 първокласници.

В празничния 15 септември кметът на общината д-р Арбен Мименов отправи поздравления си и специално към един от възпитаниците на СУ Сатовча – ученикът от 4-ти клас – Карим Салих Талип, който представи не само училището си, селото си, общината, но и България в престижното международно състезание по английски език TeenEagle, проведено в Оксфорд, Великобритания.

По случай високото отличие, Кметът на общината му връчи поздравителен адрес и грамота.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

До КАРИМ САЛИХ ТАЛИП

Скъпи Карим,

Приеми моите най-сърдечни поздравления за достойното ти представяне на международното състезание TeenEagle в Оксфорд! Твоят успех е повод за истинска гордост не само за твоето семейство и училище, но и за цялата община Сатовча.

Ти показа, че едно дете от Сатовча може уверено да застане редом до свои връстници от десетки държави и да покаже знания, талант и характер. Продължавай да мечтаеш смело! Никога не позволявай мястото, от което тръгваш, да определя докъде можеш да стигнеш. Нека Оксфорд не бъде крайната цел, а една от първите големи спирки по твоя път към знанието и успеха. Най-голямата награда от този успех не е само постигнатият резултат, а примерът, който даваш на останалите деца от нашата община – че с образование, постоянство и вяра в собствените сили светът е отворен пред тях.

Гордей се със Сатовча и продължавай да даваш повод Сатовча да се гордее с теб!

Пожелавам ти здраве, още по-големи успехи и смелост да преследваш мечтите си. Нека един ден отново прекрачиш прага на Оксфорд – този път не само като участник в международно състезание, а като студент, готов да покорява нови върхове!

На добър час, Карим! Сатовча се гордее с теб!

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ, Кмет на община Сатовча

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ПО СЛУЧАЙ 22-РИ СЕПТЕМВРИ
ДЕНЯ НА НЕЗАВИСИМОСТТА

Уважаеми жители и гости на община Сатовча,

Приеми моите и на екипа ми най-сърдечни поздравления по повод 22 септември – Деня на Независимостта на България!

На този ден преди 118 години България заявява пред света своята политическа и държавна независимост. На 22 септември 1908 година във Велико Търново е провъзгласен един от най-значимите актове в новата българска история – акт, който утвърждава достойното място на страната ни сред независимите европейски държави.

Независимостта е постигната с държавническа мъдрост, политическа воля и силно национално самочувствие. Тя е доказателство, че когато българският народ е обединен около обща цел и вяра в собствените си сили, може сам да определя своето бъдеще.

22 септември е не само повод за национална гордост, но и урок по отговорност. Историята ни напомня, че независимостта не е даденост – тя се отстоява с единство, достойнство, разум и грижа за държавата и обществото.

Днес наш дълг е да съхраняваме завещаното от поколенията преди нас и с общи усилия да градим България като свободна, силна и просперираща държава.

Нека бъдем единни в стремението си към по-добро бъдеще, да пазим националното си достойнство и с делата си да допринасяме за развитието на родния край и на България.

Пожелавам на Вас и Вашите семейства здраве, благополучие, увереност и успех във всяко добро начинание!

ЧЕСТИТ ДЕН НА НЕЗАВИСИМОСТТА!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Сатовча, 22 септември 2026 година

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ,
Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на
потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,07 €

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**21 Септември 2026 година, Понеделник,
Международен ден на мира**

До 2001 г. Международният ден на мира се отбелязва през третия вторник от м. септември съгласно резолюция 36/67 на Общото събрание на ООН от 1981 г., в която поддържането на мира на международно и на национално равнище се определя като главна цел на ООН в съответствие с Устава на ООН и се определя специален ден за отбелязване и укрепване сред всички нации и народи на идеалите на мира. За пръв път Международният ден на мира се чества през 1982 г.

Световен ден на болестта на Алцхаймер

Отбелязва се ежегодно от 1994 г. по инициатива на Международната организация за борба с болестта на Алцхаймер.

**22 Септември 2026 година, Вторник,
Обявяване на независимостта на България**

Княз Фердинанд I, премиерът Александър Малинов, министри, офицери и други официални лица при обявяването на независимостта на България. Независимостта на България е провъзгласена с манифест на 22 септември (5 октомври нов стил) 1908 г. в църквата „Св. Четирдесет мъченици“ в Търново. Независимото Българско царство е признато от Великите сили през пролетта на 1909 г. От Освобождението на България до обявяването на нейната независимост тя е трибутарно княжество спрямо Османската империя.

Есенно равноденствие

С определението есенно равноденствие се обозначава астрономическото понятие, което обуславя определен момент от годината, в който денят и нощта са равни по продължителност в следствие на движението на Земята спрямо Слънцето. През годината принципно има по два такива дни, които се случват всяка пролет и есен и известни съответно като пролетно и есенно равноденствие. Първото е на 20 или 21 март, а второто – на 22 или 23 септември.

**25 Септември 2026 година, Петък,
Празник на свързочните войски**

Ден на свързочните войски и органите за информационно осигуряване в българската армия. Обявен със заповед на министъра на отбраната през 1998 г. Първото свързочно подразделение в България е създадено на 13 септември 1878 г. в състава на Българската войска.

**26 Септември 2026 година, Събота,
Световен ден на морето**

Отбелязва се от 1978 г. с решение на 10-ата сесия на Международната морска организация в Лондон, Великобритания (7-17 ноември 1977), първоначално на 17 март, а от 1980 г. - в един от дните през последната седмица на м. септември, за да се привлече вниманието на обществеността към проблемите, свързани със замърсяването на водните басейни, глобалното затопляне и незаконния риболов.

Европейски ден на езиките

Отбелязва се от 2001 г., обявена за Европейска година на езиките, по инициатива на Съвета на Европа, съвместно с Европейския съюз, за насърчаване на многоезичието като важен елемент от културното наследство на континента.

**27 Септември 2026 година, Неделя,
Световен ден на туризма**

Отбелязва се от 1980 г. с решение на третата сесия на Генерална асамблея на Световната организация по туризма в Торемолинос, Испания (септември 1979).

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satochabl@abv.bg

XXXIII НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС

„ВИТОШКО ЛАЛЕ“ 2026.

НЧ „Братя Миладинови-1917“ – Княжево, обяви 33-ото издание на Националния литературен конкурс „Витошко лале“. Крайният срок за участие е 20 октомври 2026 г. В конкурса могат да участват български граждани от страната и чужбина в 3 възрастови групи: от 7 до 14 години; от 15 до 19 години и над 19 години и в 2 раздела: поезия и проза (разказ, есе, приказка, притча в обем до 4 страници и половина). Всеки участник има право да изпрати 2 произведения на свободна тема (Times new roman 12), придружени от данни за автора: трите имена, възраст, адрес, телефон, раздел и жанр на произведението. Жури ще присъди награди във всяка възрастова група и във всеки раздел. Текстовете се изпращат на адрес: София 1619, бул. „Цар Борис III“ 375, НЧ „Братя Миладинови-1917“ (за конкурса „Витошко лале“) или на e-mail vitoshko_lale@abv.bg и bm_biblio@abv.bg.

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЯ
„ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ“ 2026

Националният младежки конкурс за поезия „Веселин Ханчев“ е наследник на богатите литературни традиции на Стара Загора. Неговата цел е да открива млади поетични дарования и да подпомага творческите им изяви.

В конкурса могат да вземат участие всички автори, навършили четиринадесет и не по-възрастни от двадесет и пет години към датата на отчитане на конкурса - 23.10.2026 г. (родени след 23 октомври 2001 г.), които нямат издадена стихосбирка. Всеки кандидат има право да представи от 5 до 10 поетични творби.

С изпращането на текстовете за участие в конкурса, участникът декларира, че е авторът на тези текстове и не е използвал чужда интелектуална собственост или изкуствен интелект при създаването на творбите си. Текстовете, създадени чрез използване на изкуствен интелект не участват в конкурсната програма.

Конкурсните произведения се журират от утвърдени национални литературни творци и критици и от млади автори, лауреати на Голямата награда от конкурса през изминали години.

Награди:

- Първа награда – призът „Златното яйце“ и издаване на самостоятелна първа стихосбирка.
- Втора и трета награда – парични премии.

Присъждат се и поощрения.

Отчитане на резултатите:

Резултатите от XLIII Национален младежки конкурс за поезия „Веселин Ханчев“ ще бъдат обявени на Гала вечер на отличените участници на 23 октомври 2026 г. (петък).

На следващия ден 24 октомври (събота) журито по традиция ще проведе Поетическа работилница за участниците в конкурса.

Конкурсната програма ще бъде изпратена на посочен от участника електронен адрес след 15 октомври 2026 г.

Авторските творби на участниците се приемат до 30 септември 2026 г. включително на e-mail: librodinabg@gmail.com, на факс: 042 603 950, с препоръчана кореспонденция на адрес: 6000 Стара Загора, бул. „Руски“ 17, Библиотека „Родина“

Изпратените творби трябва да са придружени с точно посочени: име, презиме и фамилия на участника; настоящ адрес; телефон; дата, месец, година и място на раждане. Пътните и нощувките са за сметка на участниците. Организаторите осигуряват нощувки на преференциални цени при предварителна заявка до 21 октомври 2026 година.

Телефони за връзка и информация:

0884477915 – Красимира Лекова
0886463731 – Слава Драганова
042 614863, 042 614862 – Отдел „Култура“, Община Стара Загора.

ПРИТЧА ЗА ДОБРОТО, ПРОШКАТА,
МОСТОВЕТЕ МЕЖДУ ХОРАТА

Двама братя живеели сговорно в две съседни ферми близо 40 години, обичали се и си помагали, но един ден се скарали и това била първата им сериозна кавга.

Всичко започнало от дребно недоразумение, което е довело до голяма кавга и обидни думи след което месеци наред не си говорили.

Една сутрин някой похлопал на вратата на по-големия брат. Когато отворил вратата, стопанинът видял дърводелец с инструменти в ръка.

- Търся работа, може би тук на вашата ферма би се намерила някаква работа за мен?, попитал дърводелецът.

- Да. Знам какво би могъл да направиш за мен. Виждаш онази къща от другата страна на потока? Там живее моят съсед, всъщност по-малкият ми брат. Преди месеци между нас имаше поляна, но той прокопа канал и премести коритото на реката до тук и сега между нас има поток. Той направи това, за да ми навреди, но аз ще му го върна ... Виждаш тези дървета покрай обора? Искам да ми направиш ограда висока два метра и да не виждам повече ни него, ни къщата му, отговорил големият брат.

Дърводелецът казал:

- Всичко ми е ясно. Дай ми материали и ще видиш колко хубаво ще го направя. Големият брат отишъл до града, донесъл на дърводелеца необходимия материал и заминал на полето.

Дърводелецът работил цял ден ...

Когато големият брат се върнал привечер, дърводелецът бил свършил работата и си по-

чивал. Но изненадата на брата била огромна! Ограда изобщо нямало. Дърводелецът бил направил мост над потока. Това бил красив мост, а от другата страна видял да се приближава малкият брат с широко отворени обятия.

- Наистина си добър човек като направи мост след всичко, което ти казах и направих, казал малкият брат.

Братята стояли всеки на своята страна на моста, гледали се безмълвно, а след това тръгнали един към друг и се срещнали по средата, където се прегърнали.

Виждали, че дърводелецът си взема кутията с инструменти и тръгва да си ходи.

- Ей, изчакай! Остани няколко дни при нас, има още много неща, които би могъл да направиш, казал големият брат.

- Много се радвам и благодаря, казал дърводелецът, но аз трябва да направя още много мостове...

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КАНДИДАТИТЕ ПО БИОЛОГИЧНИТЕ
ИНТЕРВЕНЦИИ ПОДАВАТ
ДОКУМЕНТИ В СЕУ ДО 30 СЕПТЕМВРИ

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

До 30 септември кандидатите по биологичните интервенции подават в Системата за електронни услуги (СЕУ) изискуемите документи, съгласно Наредба № 9 от 2023 г.

За операция „Планиране за поддръжане на биологично растениевъдство“, от интервенция „Биологично растениевъдство“, се отбелязват парцелите, които са в младенчески период. Към тях се прилага документ, издаден от агроном, доказващ, че парцелите са в младенчески период, както и копие от дипломата на агронома.

За улеснение на кандидатите са изготвени Указания

по биологичните интервенции, които са публикувани на сайта на ДФЗ. В тях са дадени насоки как коректно фермерите да попълнят данните си в СЕУ и как да предоставят изискуемите документи по операцията, за която са заявили участие.

Важно е стопаните да знаят, че въвеждането на данни и предоставянето на доказателствени документи е задължително само за бенефициерите, които са заявили подпомагане по операция „Планиране за поддръжане на биологично растениевъдство“, от интервенция „Биологично растениевъдство“.

Напомняме, че за успешно подадени документи се считат тези заявления, които са с краен статус „Подадено заявление“. След изтичане на нормативен регламентираните срокове, стопаните няма да могат да въвеждат данни и да прикачват документи в СЕУ.

СТОПАНИТЕ ПОЛУЧИХА НАД
4,8 МИЛИОНА ЕВРО ПО ЕКО – БРЕИ

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) изплати над 4,8 млн. евро (4 877 502 евро) на 5 909 земеделски производители по екосхемата „Поддръжане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура“ (Еко – БРЕИ) за Кампания 2025. Интервенцията е включена в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023–2027 г. Ставките, по които е изплатена финансовата подкрепа, са определени със заповед на министъра на земеделието и храните, публикувана на сайта на ДФЗ.

По Еко - БРЕИ се подпомагат земеделските стопани, които поддържат екологична инфраструктура в рамките на техните стопанства. Екологичната инфраструктура може да бъде разположена върху обработваеми земи, трайни насаждения или постоянно затревени площи.

Размерът на подпомагането за всеки тип земеползване е формиран при спазване на разпоредбата на чл. 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115. Субсидиите се предоставят като обезщетения на земеделските стопани за направените от тях допълнителни разходи и пропуснати приходи, които търпят в резултат на поетите доброволни задължения по екосхемата. Размерът за всеки елемент на екологичната структура се определя за хектар земеделска земя, получен след преобразуването на съответния елемент чрез коефициентите, определени в приложение № 13 от Наредба №3

Видовете екологична инфраструктура и/или непроектни площи, които се финансират по екосхемата са:

- живи плетове или редици от дървета;
- отделни дървета;
- дървета в група;
- дървесни противо-ерозионни пояси;
- синори;
- влажни зони;
- зелени зони около водни течения;
- тераси;
- ивици по краищата на гори;
- буферни ивици;
- земя, оставена под угар.

Новост от Кампания 2025 е включването на непроектни площи (земя, оставена под угар) към

подпомаганите елементи по схемата. Другите нови възможности за подпомагане включват екологичната практика за създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи. Допълнително е въведена и екологична практика за съхранение на земеделски площи в райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността (слой местообитания). В границите на заявените защитени зони по тази практика не се допускат никакви дейности, включително и земеделски.

Важно условие през Кампания 2025 е, че на една и съща площ може да бъде приложена само една от изброените екологични практики през съответната календарна година

Припомняме, че в изпълнение на разпоредбите на приложимото законодателство, от изплатените суми са удържани и средствата в размер на 1,5 на сто от сумата за подпомагане, които представляват приноса на всеки земеделски стопанин към Взаимоспомагателния фонд.

НЗОК РАЗШИРЯВА ДЕНТАЛНАТА ПОМОЩ
ЗА ВЪЗРАСТНИ И ДЕЦА

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

За лицата над 18 години се добавя четвърта дейност, а времето за отчитане на детските дентални дейности се увеличава от шест на осем часа среднодневно.

• От 1 ноември 2026 г. здравноосигурените над 18 години ще имат право на четвърта дентална дейност годишно, която може да включва пломба с химичен композит или екстракция на постоянен зъб.

• За децата се увеличава времето, в което стоматолозите могат да отчитат извършени дейности - от 6 на до 8 часа среднодневно, с цел по-добър достъп до дентална помощ.

• НЗОК ще плаща с 5,24 евро повече за определени обстойни дентални прегледи, които остават безплатни за пациентите; БЗС настоява в бъдеще денталната помощ да получава поне 5% от бюджета на НЗОК.

Здравноосигурените лица над 18 години ще имат право на четвърта дентална дейност от 1 ноември 2026 г. Това предвижда Националният рамков договор за денталните дейности за периода 2026–2028 г., който беше подписан между Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и Българския зъболекарски съюз (БЗС) в Министерството на здравеопазването.

Към досега определените три дентални дейности за здравноосигурените лица над 18 години се добавя още една, като дейностите могат да бъдат комбинация от обтурация с химичен композит и екстракция на постоянен зъб. По думите му промяната влиза в сила от 1 ноември 2026 г.

Увеличава се и времето, в което лекарите по дентална медицина, изпълняващи пакет детска дентална помощ, могат да отчитат извършените дейности – от шест на не повече от осем часа среднодневно при петдневна работна седмица, изчислено за един календарен месец. Целта е да се подобри достъпът на здравноосигурените лица до 18 години до дентална помощ.

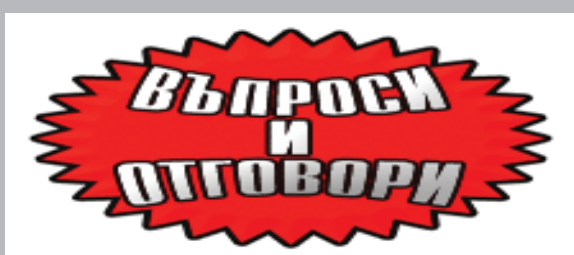
За лекарите по дентална медицина, изпълняващи пакет хирургична дентална помощ, се въвежда ограничение за отчитане на извършените дентални дейности – не повече от осем часа среднодневно при петдневна работна седмица, изчислено за един календарен месец, независимо от броя на договорите, по които работят.

Увеличава се с 5,24 евро частта, заплащана от НЗОК за обстойните прегледи със снемане на орален статус в първичната и специализираната детска дентална помощ, както и за специализираните обстойни прегледи в хирургичната дентална помощ. Прегледите остават безплатни за всички здравноосигурени лица.

От министерството за здравеопазването уточняват, че от 1 ноември здравноосигурените лица над 18 години ще имат допълнителна възможност в рамките на пакета. Конкретното лечение се определя след обстоен преглед от лекаря по дентална медицина.

Включването на четвърта дейност дава допълнителна възможност за превенция и за лечение на кариеса в по-ранен етап, без да се променя размерът на здравноосигурителната вноска.

Договорът за денталните дейности е съобразен с финансовата рамка за 2026 г., като допълнителната дейност за възрастните е осигурена за периода от 1 ноември до края на годината. Целта е при следващата финансова рамка да бъде осигурено финансиране за пълните 12 месеца.

Въпрос: Може ли да разясните, каква е процедурата за кандидатстване за индивидуални ортопедични стелки за деца с плоскостъпие?

Отговор на НЗОК: За предписване и отпускане на индивидуални коригиращи приспособления и стелки е необходим медицински протокол от специализирана ортопедо-травматологична ЛКК или експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, както и писмено задание на квалифициран медицински специалист или на лице с подходяща професионална квалификация, с което се определят специфичните

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

СЕПТЕМВРИ 2026г.

До 25-ти септември:
ЗДДФЛ

1. Внасяне от работодателя на авансовия данък, удържан през месец август за доходи от трудови правоотношения.

2. Внасяне от работодателя на авансовия данък, определен по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗДДФЛ върху брутния размер на сумата от частичните плащания по трудови правоотношения, направени през месец август, когато пълният размер на начислените от работодателя доходи от трудови правоотношения за този месец не е изплатен до 25 септември.

3. Внасяне от държавните предприятия по чл. 163, ал. 1 от Закона за горите на алтернативния данък, удържан през месец август, за доходи от събиране на диворастящи гъби и плодове.

До 30-ти септември:

ЗКПО

Възможност за еднократно подаване на нова годишна декларация за корекция на данъчния финансов резултат и данъчното задължение за предходната година, за която е подадена годишна данъчна декларация и законоустановеният срок за подаването ѝ е изтекъл.

ЗДДС

Регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС подава справка-декларация за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии под формата на пратки със собствена стойност, ненадвишаваща 150 евро, с изключение на акцизни стоки, по които получатели са данъчно незадължени лица, които са установени, имат постоянен адрес или обичайно пребиваване в държава членка, включително в страната, за данъчен период – месец август и внася дължимия данък.

проектни характеристики на изделието и предназначението му за употреба от конкретен пациент.

Предписването се извършва при съобразяване на медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за предоставянето, посочени в утвърдената от НЗОК спецификация и спецификация – списък по наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия (ЗМИ).

Списъкът-спецификация за помощни средства, приспособления и медицински изделия (ПСПСМИ) е публикуван на интернет страницата на НЗОК, рубрика „Помощни средства“, подрубрика „Спецификации за ПСПСМИ и ремонтни дейности“, секция „Списък-спецификация за ПСПСМИ и ремонтни дейности“.

Медицинските условия за отпускане на индивидуални коригиращи приспособления и стелки са: медицински индикации при тежко плоскостъпие със спадане на двата свода, документирано с рентгенографии и плантограми, и/или диабетно стъпало.

След издаване на протокол/решение за предписване на ПСПСМИ, ЛКК/ТЕЛК има задължение да подаде електронно заявление към НЗОК за разглеждане на предписаните помощни средства.

Пред ЛКК/ТЕЛК заявителя или упълномощено лице попълва заявление на хартия, с което се съгласява с предписаните ПСПСМИ и необходимостта от предоставянето им.

Електронното заявление се разглежда от експертни комисии в съответната районна здравноосигурителна каса (РЗОК) в срок до седем работни дни, в резултат на което се постановява одобрение или мотивиран отказ за получаване.

Лицето с увреждания се информира за издадено одобрение или мотивиран отказ с СМС или Вайбър съобщение на посочения телефонен номер в заявлението. Не е необходимо посещение в офис на РЗОК.

Постановено одобрение може да бъде реализирано от всяка фирма или търговец, сключил индивидуален договор с РЗОК, без териториално ограничение.

Справка за сключени договори с търговци на дребно, предоставящи ПСПСМИ, по областни градове може да бъде извършена чрез рубриката „Е-услуги на НЗОК“ – „Търговци на ПСПСМИ сключили договор с НЗОК“.

Въпрос: Лекар акушер-гинеколог може ли да откаже вземането на материал за цитологично изследване с талон по здравна каса? И ако аз пожелаю вземането на изследването, може ли да ме накара да си го заплащам?

Отговор на НЗОК: Специализираната медицинска дейност „вземане на материал за цитологично изследване“ е включена в пакета на лекаря специалист по акушерство и гинекология, сключил договор с НЗОК и Вие не трябва да заплащате за нея, ако имате направление (бл. МЗ-НЗОК № 3), издадено от Вашия личен лекар към АГ-специалист за консултация по повод здравословен проблем и ако специалистът прецени, че това изследване е необходимо.

В тези случаи специалистът по акушерство и гинекология взема материал за цитологично изследване и издава направление (бл. МЗ-НЗОК № 4) към лаборатория по обща и клинична патология, сключила договор с НЗОК за „Цитологично изследване на две проби от цитонамазка от женски полови органи“.

Преценката за извършване на изследването се прави от АГ-специалиста на база клиничен преглед и оценка на обективното състояние на пациента, т.е. тази дейност не е включена задължително в прегледа с направление (бл. МЗ-НЗОК № 3), издадено от личния лекар.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

КАК ДА РАЗПОЗНАЕМ ЗРЕЛОСТТА НА КАРТОФИТЕ И ДА ГИ ПОДГОТВИМ ЗА СЪХРАНЕНИЕ

Правилното прибиране и съхранение на картофите е от ключово значение, за да се запазят свежи, твърди, без гниене и годни за консумация по-продължително време. Влияние върху съхранемостта оказват много фактори, включително избора на подходящ сорт. Когато се питате как се определя зрелостта на картофите, е важно да наблюдавате всичко, не само промяната на надземните части на растенията може да дадат верния отговор.

Листата може да са започнали да пожълтяват, но грудките да са още малки и с тънка, лесно лющеща се кожа. Те са напълно неподходящи за съхранение. Образуването на малки микропукнатини в крехката обвивка на клубените позволяват на бактериите и гъбичките да навлязат дълбоко навътре. За да се осигури дългосрочно съхранение, без загуби, картофите трябва да се извадят, изсушат и сортират навременно.

Зрелите картофи имат дебела, здрава и суха кора. Ако ги потрием един в друг, те не оставят никакви забележими следи.

Готовността за прибиране на реколтата може да се прецени и по това колко здраво картофите се държат за стоните. При незрелите клубени подземните стъбла (столони) са дебели, сочни и ги задържат здраво на място. Ако дръпнем стъблото нагоре, кореноплодите няма да го последват. При напълно зрелите картофи стоните изсъхват, изтъняват и стават крехки, а грудките лесно се отделят от майчиното растение.

Ранните картофи узряват по-бързо – необходими са приблизително 60-70 дни след засаждането. Клубените на средноранните и късни сортове се нуждаят от по-дълъг период – 90-120 дни. Прибираме ги обикновено от края на август и септември.

Изключително важно е правилното прибиране на реколтата, особено ако на участъка има фитофтора. За да се предотврати разпространението на болестта в хранилището чрез попадане на патогени в него, необходимо е да се отстранят всички надземни части поне две седмици по-рано. Тази техника се нарича десикация и ускорява заздравяването на обвивката на клубените, увеличавайки устойчивостта им на механични повреди.

Лечебният етап включва сушене, доузряване и заздравяване на всякакви механични повреди. След изваждане картофите трябва да се оставят на лехата за 1-2 часа, за да изсъхнат, но не повече, защото това може да окаже негативно влияние на последващото съхранение.

След слънчево-въздушната процедура картофите се прибират на сянка и в защитено, но проветриво съоръжение, където в продължение на две седмици ще увеличат своята устойчивост.

Недоузрелите и механично повредени клубени могат да загубят до 20 пъти повече влага от тези с твърда обвивка и без наранявания. Кореноплодите сами „лекуват“ раните си, като образуват нова защитна тъкан на тяхно място. Всякакви повреди заздравяват лесно на светло за 2-3 денонощия или на закрито при температури приблизително 15 градуса по Целзий.

Понижаване на температурата

Според всички правила за съхранение, след като раните вече са заздравели, температурата трябва постепенно да се намали до 2-4 градуса. В идеалния случай това трябва да става с 0,5 градуса всеки ден. Картофите, които са бързо охладени, не се съхраняват добре и месестата им част може да потъмнее. Този период обикновено отнема 10-15 дни или повече. При тази температура всички биохимични и биологични процеси спират и картофите вече са готови за продължително съхранение.

Преди да ги поставим в избата или хранилището, те трябва да бъдат отново проверени и внимателно сортирани. Семенните клубени е добре да се „озеленят“ на слънце в продължение на няколко дни, за да увеличат устойчивостта си по време на съхранение.

По принцип могат да се съхраняват всички сортове картофи, но сроковете ще варират. Ранните могат да се съхраняват добре до 1-2 месеца, а средноранните и късните са подходящи за продължително съхранение.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

ЗАПАЗВАНЕ НА ПРЕСНИ ЯБЪЛКИ И КРУШИ В ДОМАШНИ УСЛОВИЯ

Оптималната температура за съхраняване на ябълки от различните сортове е от 0 до 4°C. Необходимо е помещението да се проветрява през нощта, а през деня добре да се затваря. Най-правилно ябълките се съхраняват в избено помещение в касетки, наредени една върху друга на височина до 2 м и на 20 см от стената.

Всеки плод може да се увие в чиста хартия. Така се увеличава количеството на въглеродния двуокис, който намалява интензивността на дишането и задържа развитието на микроорганизмите. Освен това плодовете се изолират помежду си и гниенето се предава по-трудно от една ябълка на друга.

Крушите имат слаба дихателна активност, което позволява да бъдат запазвани продължително време. Не са малко сортовете, които не узряват на дървото, а след като престоят известно време след беритбата при по-висока температура.

От разпространените в България сортове круши по-подходящи за съхраняване са късно зреещите сортове Пас Красан, Попска, Харденпонтонска масловка, Боскова масловка и др.

Съхраняването на круши изисква много грижи. Те се запазват най-дълго при температура от 0 до 1 °C и относителна влажност 85-95%. Колкото по-хладна е есента и по-добре се охлажда помещението през нощта, толкова продължителността на съхраняване е по-голяма. Крушите са предразположени повече, отколкото ябълките към гъбни заболявания. Освен това изпаряването на вода при крушите е по-голямо и често след като престоят 2-3 месеца, кожата им завяхва. Това се избягва, като се повиши влажността на въздуха.

Плодовете се запазват по-свежи, ако дръжките им предварително се потопят в разтопен, но немного горещ парафин. Потопяването трябва да става бързо. Препоръчва се също всеки плод да се обвие с хартия. Плодовете трябва редовно да се преглеждат. Загнилите се отстраняват, а в случай че отделеният при загниването сок е навлязнал съседните плодове, те трябва да се избършат първо с влажна, а след това със суха кърпа. Ако частично загнилите плодове са много, от тях може да се приготви компот.

СОЧЕН СЛАДКИШ СЪС СЛИВИ И ЯБЪЛКИ

Продукти:

ЗА ТЕСТОТО

- яйца - 3 бр.
- захар - 180 г
- кисело мляко - 200 г
- олио - 80 мл
- брашно - 240 г
- бакпулвер - 10 г
- ванилова захар - 10 г
- сол - 1 щипка

Начин на приготвяне:

Фурната се загрева на 180 градуса. Подготвя се кръгла форма с диаметър около 24 см, като дъното се покрива с хартия за печене, а стените се намазват леко с олио. Така сочният сладкиш със сливи и ябълки се изважда по-лесно и запазва красивата си форма.

Сливите се измиват, подсушават, разполовяват се и костилките се отстраняват. Ябълките се обелват по желание, почистват се от семките и се нарязват на тънки резени или малки парчета. Плодовете се поръсват със захарта и канелата, след което се разбъркват внимателно, за да се овкусят равномерно.

Яйцата се разбиват със захарта и ваниловата захар,

ЗА ПЛОДОВЕТЕ

- сливи - 300 г
- ябълки - 2 бр.
- канела - 1 ч.л.
- захар - 1 с.л.

ЗА ПОРЪСВАНЕ

- пудра захар - 2 с.л.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

	8					6	
		6		5			9
3	9		6	8			5
6		5					8
1				9		4	
	7	9	3	6	4	2	1
9	2						
			8	1			7
7	6			4	5	3	8
							9

ГЛОГ - CRATAEGUS MONOGYNA L.

Описание:
Разклонено дърво или храст, висок до 5 м. Цветовете са бели, събрани в щитовидни съцветия. Цветът е правилен, с по 5 чашелистчета и венчелистчета. Плодът е червен, топчест, месест с една костилка. Цъфти през пролетта

Разпространение:
Расте из горите и храсталациите на цялата страна до 1500 м надморска височина.

Употребяема част:
Използват се листата с цветовете или само цветовете, или плодовете.

Лечебно действие:
Заболявания на сърдечно-съдовата система. Засилва енергията на сърдечните съкращения. Успокоява сърцето. Действа разширяващо върху кръвоносните съдове и подобрява кръвоснабдяването на сърцето и на мозъка. Умерено снижава повишеното артериално налягане. Има свойството да успокоява централната нервна система. Понижава съдържанието на холестерол в кръвта.

- при леки форми на хипертония, сърдечни неврози, гръдна жаба, атеросклероза
- при безсъние, нервна възбуда
- В Българската народна медицина се използва при задух, болести на щитовидната жлеза, виене на свят, увеличаване на простатата

Начин на употреба:
Вътрешно приложение

- Прави се запарка от глогов цвят, като 1 супена лъжица дрога се залива с 250 см³ вряща вода и се оставя да кисне 2 часа. Пие се по 1 винена чаша 3 пъти дневно. В аптеките се приготвя и отпуска глогова тинктура (1:5), от която се взема по 20 капки 2—3 пъти дневно.
- У нас е създаден препарат от глог, наречен крате-мон, който се прилага за лечение на коронарна болест.
- 2 супени лъжици от цвета (1 супена лъжица от плода) се слагат в 400 мл вода. Ври 5 минути (плодът - 10 минути). Пие се по 100 мл 15 минути преди ядене, 4 пъти дневно.

докато сместа стане светла и леко пухкава.

Добавят се киселото мляко и олиото, като разбиването продължава на ниска скорост или с телена бъркалка. Тази комбинация прави тестото меко и влажно дори след изстиване.

Брашното се пресява заедно с бакпулвера и щипката сол. Сухите съставки се прибавят на части към яйчената смес и се разбърква само до получаване на гладко кексово тесто. Не бива да се прекалява с бъркането, за да остане сладкишът пухкав.

Половината тесто се изсипва във формата и се загладва. Отгоре се разпределя част от ябълките и сливите, след което се покриват с останалото тесто. Върху повърхността се подреждат останалите плодове, като леко се притискат, без да потъват напълно.

Сладкишът се пече в предварително загрята фурна за 40-45 минути, докато стане златист и ароматен. Готовността се проверява с дървено шишче, което трябва да излезе без сурово тесто по него. Ако повърхността се зачерви по-бързо, формата може да се покрие свободно с лист алуминиево фолио през последните 10 минути.

След изпичане сладкишът се оставя във формата за 10 минути, а после се прехвърля върху решетка, за да изстине. Преди сервиране се поръсва с пудра захар. Поднася се нарязан на парчета, най-вкусен е леко охладен, когато плодовете са сочни, а ароматът на канела се усеща ясно.

Остагците се съхраняват покрити на стайна температура до 1 ден или в хладилник до 3 дни. Преди поднасяне парче от сладкиша може да се остави за кратко на стайна температура, за да възвърне мекотата си.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 €	1.00 € / см ²	0.50 € / см ²

Вид на броя

Купих си колонки с гласов асистент Siri. За параноични ползватели и за други случаи има бутон за изключване на микрофона.

Бях далече от колонките и не знаех дали са включени. Попитах:

- Siri, чуваш ли ме?

И в отговор:

- Не ви чувам. Изключили сте микрофона.

— — — — —

- За последен път те питам, кога ще ми върнеш 50-те евра?
- Много се радвам, че ме питаш за последен път.